

Autoritatea Aeronautică Civilă Română

Proceduri de Aeronautică Civilă

PAC – BOP

Proceduri de Aeronautică Civilă pentru
desfășurarea operațiunilor aeriene cu baloane

Ediția 02 / 2025

Prezentele proceduri au fost emise de Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română și aprobate prin Decizia Directorului General nr. _____ din _____

CUPRINS

	pag
INTRODUCERE	
Cuprins	i
Preambul	ii
Indexul amendamentelor	ii
Lista paginilor în vigoare	iii
Capitolul 1. Prevederi generale	
1.1 Scop	1-1
1.2 Aplicabilitate	1-1
1.3 Autoritatea competentă	1-1
1.4 Documente de referință	1-1
1.5 Definiții și acronime	1-2
1.6 Informare opțională privind intenția efectuării operațiunilor cu baloane	1-2
1.7 Mijloace alternative de conformare	1-3
1.8 Operațiuni specializate	1-4
Capitolul 2. Supraveghere	
2.1 Supravegherea operatorilor care desfășoară operațiuni comerciale	
2.1.1. Planificare	2-1
2.1.2. Clasificarea auditurilor/inspecțiilor de supraveghere	2-1
2.1.3. Rezultatele activității de supraveghere	2-1
2.1.4. Clasificarea neconformităților	2-2
2.1.5. Domenii auditate	2-4
2.2 Supravegherea operatorilor care desfășoară operațiuni necomerciale	2-4
Capitolul 3. Operațiuni comerciale efectuate cu baloane	
3.1 Declarația operatorului	3-1
3.2 Persoane responsabile	3-1
3.3 Activități contractate	3-2
3.4 Închirierea	3-2
ANEXE	
Anexa 1 Informare opțională privind intenția efectuării operațiunilor cu baloane	A1-1
Anexa 2 Rezultatul întrevederii de informare	A2-1
Anexa 3 Formular propunere mijloc alternativ de conformare	A3-1

Anexa 4	Declarație	pag A4-1
Anexa 5	Model informare de luare la cunoștință a intenției operatorului de a efectua operațiuni comerciale cu baloane	A5-1

PREAMBUL

Prezentele Proceduri de Aeronautică Civilă au fost elaborate în scopul de a stabili modul de desfășurare a procesului de supraveghere a operatorilor care efectuează operațiuni aeriene cu baloane.

INDEXUL AMENDAMENTELOR

Nr. crt.	Număr amendament	Data intrării în vigoare	Sursa/ tema amendamentului (sintetic)	Numele persoanei care a introdus amendamentul

LISTA PAGINILOR ÎN VIGOARE

Nr. Pag.	Ediția
i	02/2025
ii	02/2025
iii	02/2025
Capitolul 1	
1-1	02/2025
1-2	02/2025
1-3	02/2025
1-4	02/2025
Capitolul 2	
2-1	02/2025
2-2	02/2025
2-3	02/2025
2-4	02/2025
2-5	02/2025
Capitolul 3	
3-1	02/2025
3-2	02/2025
Anexe	
A1-1	02/2025
A2-1	02/2025
A2-2	02/2025
A3-1	02/2025
A3-2	02/2025
A3-3	02/2025
A4-1	02/2025
A4-2	02/2025
A4-3	02/2025
A5-1	02/2025
A5-2	02/2025

Capitolul 1. Prevederi generale**1.1 Scop**

Prezenta PAC stabilește cerințe procedurale și de conformare pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) 2018/395 al Comisiei din 13 martie 2018 de stabilire a normelor detaliate pentru operarea baloanelor în temeiul Regulamentului (UE) nr. 2018/1139.

1.2 Aplicabilitate

Procedura este aplicabilă tuturor operatorilor pentru care AACR este autoritate competentă și care efectuează operațiuni aeriene cu baloane, în cazul în care acestea îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 2 alineatul (1) literele (b)(i) și (b)(ii) din Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 precum și tuturor compartimentelor funcționale din cadrul AACR implicate în procesul de certificare/supraveghere a operatorilor de baloane.

Prezentele proceduri nu se aplică:

- (1) operațiunilor aeriene cu baloane cu gaz captive,
- (2) organizațiilor de proiectare sau de producție care respectă articolul 8, respectiv articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 748/2012 al Comisiei (1) și care operează balonul, în sfera privilegiilor lor, în scopul introducerii sau al modificării tipurilor de baloane.

Procedura este structurată astfel:

- (1) Capitolul 1 – conține prevederi generale aplicabile tuturor tipurilor de operațiuni cu baloane;
- (2) Capitolul 2 – conține prevederi specifice procesului de supraveghere la care sunt supuși operatorii de baloane;
- (3) Capitolul 3 – conține prevederi specifice operatorilor care desfășoară operațiuni comerciale cu baloane.

1.3 Autoritatea competentă

Pentru toți operatorii care au sediu principal de activitate sau, dacă nu au un sediu principal de activitate, locul în care este stabilit sau reședința în România, autoritatea competentă, conform BOP.BAS.005 și Ordinului MT nr. 1093/2019, este AACR.

1.4 Documente de referință

- (1) Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2111/2005, (CE) nr. 1008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a Directivelor 2014/30/UE și 2014/53/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) No 3922/91 al Consiliului;
- (2) Regulamentul (UE) nr. 2018/395 al Comisiei din 13 martie 2018 de stabilire a normelor detaliate pentru operarea baloanelor în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008;
- (3) Regulamentul (UE) nr. 965/2012 al Comisiei din 5 octombrie 2012 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene

în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului;

1.5 Definiții și acronime

1.5.1. Definiții:

În sensul prezentelor proceduri, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- (1) analiză – activitate care are ca scop determinarea conformării și eficacității subiectului în cauză privind îndeplinirea obiectivelor stabilite;
- (2) audit – proces sistematic, independent, obiectiv și documentat în vederea evaluării conformării unui sistem cu cerințele aplicabile;
- (3) inspecție – proces independent, obiectiv și documentat de evaluare a conformării cu cerințele aplicabile, a uneia sau mai multor părți ale unui sistem;
- (4) limitare – restrângerea domeniului de operare și/sau oprirea din activitate a unuia sau mai multor baloane în cazul constatării nerespectării legislației aplicabile operațiunilor desfășurate;
- (5) operator – organizație care efectuează operațiuni cu balonul sau pilotul comandant al balonului, după caz;
- (6) suspendare – oprirea temporară din activitate a unui operator în cazul constatării nerespectării legislației aplicabile operațiunilor desfășurate;
- (7) mijloace acceptabile de conformare (Acceptable Means of Compliance - AMC) – înseamnă standarde fără caracter obligatoriu adoptate de EASA pentru a exemplifica mijloacele de stabilire a conformității cu Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 și cu normele sale de aplicare;
- (8) mijloace de conformare alternative (Alternative Means of Compliance – AltMoC) – acele mijloace care propun o alternativă la un mijloc acceptabil de conformitate existent sau care, după caz, propun noi mijloace de stabilire a conformității cu Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 și cu normele sale de aplicare, pentru care agenția nu a adoptat AMC;

1.5.2. Acronime:

- (1) AACR – Autoritatea Aeronautică Civilă Română;
- (2) PAC – Proceduri de Aeronautică Civilă;
- (3) RACR – Reglementări Aeronautice Civile Române;
- (4) BOP – Operațiuni cu baloane (atunci când sunt menționate articole numerotate cu "BOP" sunt referite articole din Regulamentul (UE) 2018/395);
- (5) ARO – Cerințe ale autorității având ca referință articole din Regulamentul (UE) 965/2012.

1.6 Informare opțională privind intenția efectuării operațiunilor cu baloane

- (1) În cazul în care consideră necesar, operatorul care intenționează să efectueze operațiuni cu baloane poate solicita o întâlnire cu reprezentanții AACR în vederea obținerii tuturor informațiilor necesare operării.
- (2) Solicitarea se face utilizând formularul din Anexa 1.
- (3) În termen de 15 zile lucrătoare de la depunerea cererii la registratura AACR, operatorul este notificat, în scris, asupra datei la care va avea loc întâlnirea, la sediul AACR, avându-

se în vedere ca aceasta să nu depășească termenul de 30 de zile de la data înregistrării solicitării.

- (4) Întâlnirea are loc între o echipă formată din reprezentanți ai AACR și managerul responsabil al operatorului solicitant/pilotul comandant al balonului și are ca scop obținerea, de către acesta din urmă, de informații complete cu privire la reglementările / directivele / circularele și procedurile pe care trebuie să le cunoască și să le aplice în cazul operațiunilor pe care intenționează să le desfășoare.
- (5) În urma informațiilor primite, operatorul stabilește dacă începe operarea sau dacă poate depune Declarația, în cazul în care intenționează să efectueze operațiuni comerciale cu baloane, sau dacă, înainte de aceasta, trebuie să se conformeze și altor prevederi.
- (6) Rezultatele întrevederii se consemnează pe formularul din Anexa 2, completat în două exemplare originale câte unul pentru fiecare parte.

1.7 Mijloace alternative de conformare

- (1) Având în vedere prevederile art. ARO.GEN.120 din Regulamentul (UE) 965/2012, în cazul în care un operator dorește să folosească un mijloc alternativ de conformare cu cerințele aplicabile, trebuie să completeze și să transmită la AACR, în vederea obținerii unei aprobări în acest sens, o cerere tip (formularul din Anexa nr. 3) care va conține o descriere în detaliu a respectivului mijloc alternativ de conformare. Cererea tip trebuie să fie însoțită de toate reviziile manualelor și/sau procedurilor relevante, precum și de o evaluare care să demonstreze respectarea cerințelor.
- (2) Cererea tip împreună cu documentația suport, se depun la registratura AACR cu cel puțin 30 de zile calendaristice înaintea datei la care se intenționează implementarea mijlocului alternativ de conformare în cauză.
- (3) AACR analizează cererea tip și documentația anexată acesteia, de către operator și, dacă este necesar, efectuează audituri sau inspecții la sediul operatorului și/sau la eventualele facilități/baze de operare ale acestuia.
- (4) După analizarea solicitării și a documentației suport, dacă se constată că mijlocul alternativ de conformare propus respectă normele de aplicare, AACR informează operatorul în cauză despre aceasta, printr-o notificare scrisă și emite, în cel mult 30 de zile calendaristice de la data depunerii cererii, aprobarea pentru implementarea mijlocului alternativ de conformare propus.
- (5) În cazul în care se constată neconcordanțe în completarea cererii tip și/sau a documentației aferente, solicitantul este notificat, în scris, în termen de 15 de zile lucrătoare de la depunerea acestora la registratura AACR, pentru a revizui și completa documentația transmisă.
- (6) Perioada de timp necesară revizuirii și completării documentației transmise, conform punctului (6), nu trebuie să depășească termenul maxim de 30 de zile calendaristice.
- (7) În cazul în care se constată necesitatea efectuării auditurilor/inspecțiilor la sediu/facilități/baze de operare, operatorului în cauză este informat despre aceasta, în termen de 20 de zile lucrătoare de la depunerea cererii.
- (8) Observațiile/neconformitățile rezultate în urma auditurilor/inspecțiilor efectuate sunt aduse la cunoștința operatorului în cauză, în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la finalizarea acestora, împreună cu solicitarea de remediere a respectivelor neconformități într-un termen ce nu trebuie să depășească 30 de zile calendaristice de la data informării.

Capitolul 1**Prevederi generale**

- (9) Dacă, în urma verificărilor, se constată că operatorul în cauză a remediat toate neconformitățile constatate, AACR emite aprobarea pentru implementarea mijlocului alternativ de conformare propus.
- (10) În cazul în care mijlocul alternativ de conformare se referă la cerințe europene, AACR:
 - (a) informează Agenția Europeană de Siguranță a Aviației asupra conținutului mijlocului de conformare alternativ și transmite acesteia copii ale documentației relevante;
 - (b) informează statele membre UE asupra mijlocului alternativ de conformare aprobat;
 - (c) informează ceilalți operatori români cărora li se aplică mijlocul alternativ de conformare aprobat.
- (11) Operatorul poate pune în aplicare mijloacele de conformare alternative numai după primirea din partea AACR a aprobării în acest sens.
- (12) Un operator va putea utiliza un mijloc de conformare alternativ, aprobat în prealabil de către AACR pentru a fi utilizat de către un alt operator, numai după ce înaintează, la rândul său, toate documentele anterior menționate și primește aprobarea din partea AACR.

1.8 Operațiuni specializate

- (1) În conformitate cu aliniatul 17 din Anexa I la Regulamentul (UE) 2018/395, operațiunile specializate cu balonul înseamnă orice operațiune, comercială sau necomercială, cu un balon, al cărei scop principal nu este transportul de pasageri pentru turism sau experimentarea zborului, ci operațiunile cu parașuta, lansările pentru deltaplanism, demonstrațiile de zbor, zborurile de competiție sau activitățile specializate similare.
- (2) Următoarele operațiuni nu sunt considerate ca fiind operațiuni specializate:
 - (a) Zboruri publicitare;
 - (b) Zboruri pentru transmiterea știrilor;
 - (c) Zboruri pentru televiziune sau film .
- (3) În cazul efectuării de operațiuni specializate, pilotul comandant sau operatorul aplică criteriile menționate la BOP.BAS.190 și AMC-urile asociate sau, dacă este cazul, AltMoC-urile aprobare.

Capitolul 2. Supraveghere**2.1 Supravegherea operatorilor care desfășoară operațiuni comerciale****2.1.1. Planificare**

- (1) După identificarea operatorilor care desfășoară operațiuni comerciale cu baloane, AACR va întocmi un plan de supraveghere a acestora, perioadele de verificare a fiecărui operator fiind stabilite o dată la 48 de luni.
- (2) Totuși, în funcție de operațiunile pe care le desfășoară (ex: operațiuni specializate) și/sau dacă AACR constată faptul că performanța în materie de siguranță a operatorului a scăzut sau dacă au fost emise regulamente/amendamente la regulamentele aplicabile care necesită a fi implementate, se pot efectua audituri/inspecții la operatorii în cauză ori de câte ori se consideră necesar, caz în care auditurile/inspecțiile respective vor fi neplanificate.
- (3) În cazul auditurilor planificate, data exactă în care se desfășoară activitatea de audit se stabilește de comun acord cu operatorul, într-o perioadă de timp predefinită.
- (4) AACR nu se limitează la obiectivele unei misiuni de audit/inspecție în sensul prevederilor prezentei proceduri, poate extinde perioada de audit/inspecție, poate modifica frecvența și calendarul auditurilor/inspecțiilor programate în funcție de informațiile și elementele de care dispune pe întreaga perioadă a derulării procesului continuu de supraveghere a siguranței pe care îl efectuează sau în funcție de natura și/sau amplitudinea operațiunilor executate de operator și de schimbările survenite la acestea.
- (5) În cazul în care pe durata inspecțiilor de supraveghere se constată deficiențe cu implicări multiple între departamentele operatorului, inspecțiile se pot transforma în auditarea întregului sistem de management al operatorului.
- (6) Responsabilitatea ultimă a operării în siguranță este a operatorului.

2.1.2. Clasificarea auditurilor/inspecțiilor de supraveghere

Auditurile/inspecțiile de supraveghere la operatori pot fi:

- (1) Auditurile/inspecțiile planificate – se efectuează în perioadele stabilite prin planificare, astfel încât să fie respectate frecvențele și domeniile aplicabile.
- (2) Auditurile/inspecțiile neplanificate:
 - i. pentru verificarea îndeplinirii măsurilor corective asumate de operator în urma unor audituri/inspecții de supraveghere anterioare, măsuri care au fost acceptate de către AACR. Acestea au loc conform datelor menționate în „Planul de Măsuri Corective”; și
 - ii. ordonate de AACR, au caracter aleatoriu și sunt efectuate în scopul verificării menținerii gradului de siguranță aeronautică în timpul desfășurării activităților operaționale.

2.1.3. Rezultatele activității de supraveghere

- (1) În termen de 30 zile de la finalizarea auditurilor/inspecțiilor de supraveghere, rezultatul acestora este adus la cunoștința operatorului aerian împreună cu lista observațiilor/neconformităților constatate în urma activității de supraveghere, dacă este cazul.
- (2) În cazul în care au fost constatate neconformități, în termen de 15 zile de la primirea rezultatelor auditurilor de supraveghere, operatorul aerian transmite la AACR planul de măsuri corective. Planul de măsuri corective menționat trebuie formulat astfel încât să permită identificarea neconformității, a cauzei rădăcină a acesteia, a corecției, a acțiunii

corective adresată cauzei rădăcină și a perioadei de timp necesară implementării acțiunii corective propuse pentru fiecare neconformitate identificată.

- (3) Termenele de remediere a neconformităților, menționate în planul de măsuri corective, sunt stabilite conform art. 2.5.4 de mai jos.
- (4) În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea planului de măsuri corective, AACR transmite operatorului punctul său de vedere cu privire la modul și termenele de implementarea a măsurilor corective.
- (5) Operatorul are obligația să informeze AACR cu privire la stadiul de implementare a planului de măsuri corective, să transmită, acolo unde este posibil, dovezi obiective cu privire la implementarea măsurilor corective.
- (6) AACR verifică implementarea măsurilor corective prin analiza dovezilor furnizate de operator și prin audituri de verificare neplanificate, după caz.
- (7) Verificarea îndeplinirii planului de măsuri corective se efectuează, de preferință, de membrii echipei de audit/inspecție de supraveghere care au semnalat neconformitățile (sau doar de șeful acestei echipe).
- (8) În cazul în care se poate constata implementarea planului de măsuri corective doar prin analiza dovezilor obiective transmise, finalizarea auditului/inspecției de supraveghere se face o dată cu acceptarea/aprobarea dovezilor obiective. Acceptarea/aprobarea dovezilor obiective se face în termen de 30 de zile calendaristice de la depunerea acestora la registratura AACR. În cazul în care, în urma analizei dovezilor obiective, se constată deficiențe în îndeplinirea planului de măsuri corective, operatorul este informat în acest sens și se vor stabili noi termene de remediere.
- (9) În cazul în care, analiza modului de conformare cu planul de măsuri corective necesită audituri de verificare, acestea se realizează după expirarea termenului maxim limită prevăzut în acest plan. Pe parcursul auditului se are în vedere respectarea condițiilor menționate în planul de măsuri corective asumat de operator și acceptat de AACR și a implementării corecte a acestuia.
- (10) Dacă în urma auditurilor de verificare se constată îndeplinirea planului, AACR consemnează închiderea procesului și finalizarea auditului de supraveghere ce a generat acest plan de măsuri corective.
- (11) În cazul în care se constată deficiențe în îndeplinirea planului de măsuri corective, în termen de 5 zile lucrătoare de la auditul de verificare, operatorul este informat în acest sens. Se stabilesc noi termene de remediere, reluându-se procedura de verificare descrisă mai sus.
- (12) În eventualitatea în care operatorul nu reușește să satisfacă obiectivele stabilite prin planul de măsuri, în funcție de situația în cauză, AACR propune demararea procesului de limitare, restrângere, suspendare a activității operatorului.
- (13) În cazul în care în timpul auditului/inspecției de supraveghere se constată neconformități de nivel 1, sunt aplicate prevederile art. 2.5.4 de mai jos.
- (14) Echipa de audit informează operatorul, imediat ce constată neconformitatea de nivel 1, cu privire la acțiunile pe care le va întreprinde. Este responsabilitatea operatorului ca până la primirea documentației specifică activității de audit din partea AACR să i-a toate măsurile necesare pentru eliminarea cauzelor care au dus la reducerea nivelului de siguranță sau la periclitarea gravă a siguranței zborului.

2.1.4. Clasificarea neconformităților

- (1) Neconformități de nivel 1 - care se emit de către AACR atunci când se constată orice neconformitate semnificativă cu cerințele aplicabile din Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 și

din normele sale de aplicare, cu procedurile și manualele organizației sau cu propria declarație, care reduce nivelul de siguranță sau periclitează grav siguranța zborului.

Neconformitățile de nivel 1 includ:

- (a) neacordarea accesului autorității competente la baza materială a organizației, după cum se prevede la BOP.ADD.015 în timpul programului normal de lucru și după două solicitări scrise;
 - (b) falsificarea documentelor operatorului;
 - (c) dovada unor practici nereglementare sau a utilizării frauduloase a declarației organizației;
 - (d) lipsa unui cadru de conducere responsabil.
- (2) Neconformități de nivel 2 - care se emit de către AACR atunci când se constată orice neconformitate cu cerințele aplicabile din Regulamentul (UE) nr. 1139/2018 și din normele sale de aplicare, cu procedurile și manualele organizației sau cu propria declarație, care ar putea reduce nivelul de siguranță sau ar putea periclita siguranța zborului.
 - (3) Când se face o constatare în cursul supravegherii sau prin orice alte mijloace, AACR, fără a aduce atingere niciunei măsuri suplimentare impuse de Regulamentul (UE) nr. 1139/2018 și de normele sale de aplicare, comunică respectiva constatare în scris operatorului și solicită acțiuni corective pentru soluționarea neconformității (neconformităților) identificate.
 - (4) În cazul neconformităților de nivel 1, AACR ia măsuri imediate și adecvate pentru a interzice sau pentru a limita activitățile, în funcție de amploarea constatării de nivel 1, până când operatorul a întreprins cu succes acțiuni corective.
 - (5) În cazul neconformităților de nivel 2, AACR:
 - (a) acordă operatorului un termen pentru implementarea acțiunilor corective corespunzătoare naturii constatării, care, inițial, nu depășește în niciun caz trei luni. La finalul acestei perioade și în funcție de natura constatării, AACR poate prelungi perioada de trei luni sub rezerva existenței unui plan satisfăcător de acțiuni corective, aprobat de AACR; și
 - (b) evaluează acțiunile corective și planul de implementare propus de organizație și, dacă evaluarea concluzionează că acestea sunt suficiente pentru a soluționa neconformitatea (neconformitățile), le acceptă.
 - (6) În cazul în care operatorul nu depune un plan de acțiuni corective acceptabil sau nu execută acțiunile corective în termenul acceptat sau prelungit de AACR, constatarea se transformă în neconformitate de nivel 1 și se iau măsurile prevăzute la punctul (4) de mai sus.
 - (7) AACR ține evidența tuturor constatărilor pe care le-a făcut sau care i-au fost comunicate și, după caz, a măsurilor executorii pe care le-a aplicat, precum și a tuturor acțiunilor corective și a datei încheierii acțiunilor întreprinse în legătură cu constatările.
 - (8) Exemple de neconformități (N1) și acțiuni posibile:

Nivel (N1)
1. Art. ARO.GEN.350 (b)(1) - <i>suspendarea operării</i>
2. Operare în afara condițiilor din declarație sau limitărilor din reglementările aplicabile – <i>suspendarea operării</i> ;
3. Personal managerial obligatoriu ne-nominalizat – <i>suspendarea operării</i> ;
4. Disfuncții majore ale sistemului de planificare a zborului – <i>suspendarea operării</i> ;
5. Documentație de navigație neactualizată – <i>suspendarea operării în zonele afectate</i> ;
6. Neefectuare pregătirii și verificărilor specifice de către membrii echipajului de zbor al operatorului – <i>limitarea planificării pentru activitățile de zbor a membrilor de echipaj de zbor în cauză</i> ;

Nivel (N1)
7. Refuzul, fără justificare, a inspecției/auditului AACR sau refuzul prezentării de documente conform reglementărilor aplicabile – <i>suspendarea operării</i> ;
8. Operarea cu baloane închiriate, fără a notifica AACR, dacă este cazul – <i>suspendarea operării</i> ; (etc.)

- (9) Neconformitățile identificate în timpul desfășurării oricărui audit/inspecții anterioare trebuie comparate cu rezultatele inspecțiilor de monitorizare a conformării efectuate de către operator.
- (10) Nu se cere nicio măsură ulterioară dacă o neconformitate remarcată de către AACR a fost de asemenea remarcată și de Sistemul de Monitorizare a Conformării al operatorului și au fost luate măsuri de remediere corespunzătoare.
- (11) Dacă Sistemul de Monitorizare a Conformării nu a identificat deficiența se cer acțiuni de remediere pentru:
 - (a) corectarea neconformităților; și
 - (b) revizuirea Sistemului de Monitorizare a Conformării.
- (12) Managerul responsabil al operatorului și deținătorii posturilor manageriale obligatorii trebuie să ia cunoștință de neconformitățile constatate de echipa de audit/inspecție și trebuie să se angajeze, în scris, că ia măsuri corespunzătoare de remediere (prin transmiterea către AACR a unui plan de măsuri).

2.1.5. Domenii auditate

În funcție de tipul operațiunilor desfășurate, cel puțin următoarele domenii vor face subiectul supravegherii:

- (1) înregistrări;
- (2) organizare și infrastructură;
- (3) sistemul de management;
- (4) manualul de operațiuni/SOP;
- (5) pregătirea și verificarea personalului;
- (6) pregătirea înainte de zbor;
- (7) echiparea baloanelor/inspecții la platformă;
- (8) autorizarea/urmărirea zborului (dispecerat);
- (9) operațiuni specializate;
- (10) bunuri periculoase;
- (11) operațiuni de sol.

2.2 Supravegherea operatorilor care desfășoară operațiuni necomerciale

- (1) În funcție de operațiunile pe care le desfășoară (ex: operațiuni specializate) și/sau dacă AACR constată faptul că performanța în materie de siguranță în domeniul operațiunilor cu baloane a scăzut sau dacă au fost emise regulamente/amendamente la regulamentele aplicabile care pentru a fi implementate necesită acțiuni întreprinse de AACR, se pot efectua audituri/inspecții la operatorii care efectuează operațiuni necomerciale cu baloane atunci când se consideră necesar.
- (2) Principiile care stau la baza acestor audituri/inspecții (rezultatele activității, clasificare neconformități, etc.) sunt cele menționate la punctul 2.1 de mai sus.

- (3) În cazul operațiunilor comerciale menționate la art. 3, para. 2 din Regulamentul (UE) nr. 2018/395, operatorul aerian, la solicitarea AACR, va trebuie să pună la dispoziție documente care să demonstreze tipul operațiunilor desfășurate (cost share/zboruri de competiție/demonstrații de zbor/zboruri introductive/zboruri de pregătire)

Capitolul 3. Operațiuni comerciale efectuate cu baloane**3.1. Declarația operatorului**

- (1) Înainte de începerea operațiunilor comerciale cu baloane, operatorul trebuie să se asigure cu privire la implementarea și respectarea tuturor cerințelor aplicabile operațiunilor pe care intenționează să le desfășoare.
- (2) Operatorul trebuie să implementeze un sistem de management care poate fi descris în Manualul de Operațiuni sau într-un document separat.
- (3) Operatorul trebuie să dezvolte un Manual de Operațiuni, în conformitate cu BOP.ADD.200, care să reflecte tipul operațiunilor desfășurate și tipul baloanelor utilizate.
- (4) În conformitate cu prevederile BOP.ADD.100, operatorul trebuie să depună la AACR o declarație cu privire la desfășurarea operațiunilor comerciale efectuate cu baloane, modelul Declarației fiind cel prezentat în Anexa 4 la prezentele proceduri.
- (5) Sunt exceptate de la depunerea unei declarații operațiunile comerciale menționate la art. 3, para. 2 din Regulamentul (UE) nr. 2018/395.
- (6) În termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data recepționării declarației, AACR emite o informare conform Anexei 5, care atestă luarea la cunoștință cu privire la intenția operatorului de a efectua operațiuni comerciale cu baloane.
- (7) În cazul în care, la transmiterea declarației este necesară anexarea unor documente suport iar în urma analizei acestora se constată faptul că informațiile nu respectă cerințele aplicabile, AACR acționează în conformitate cu prevederile ARO.GEN.350, informând operatorul în legătură cu neconformitățile constatate și solicitând remedierea acestora. Dacă se consideră necesar, AACR efectuează inspecții la operator în scopul verificării și stabilirii modului de conformare cu cerințele aplicabile.
- (8) Operatorul are obligația de a informa AACR cu privire la orice modificare a declarației și/sau a mijloacelor de conformare transmise inițial, prin completarea unei noi declarații.

3.2. Persoane responsabile

- (1) Operatorul trebuie să nominalizeze una sau mai multe persoane responsabile conform BOP.ADD.040.
- (2) Persoanele nominalizate pentru ocuparea posturilor manageriale trebuie să demonstreze:
 - (a) experiență practică și expertiză în aplicarea standardelor de siguranță și practicilor de operare;
 - (b) cunoașterea:
 - (i) prevederilor legislației aplicabile;
 - (ii) conținutului părților relevante a propriului Manual de Operațiuni;
 - (c) 3 ani de experiență de muncă relevantă.
- (3) Responsabil operațiuni zbor
Persoana nominalizată trebuie
 - (a) să dețină o licență validă și calificări asociate corespunzătoare tipului de operațiuni efectuate, sau
 - (b) să demonstreze, într-un alt mod, o cunoaștere aprofundată a operațiunilor de zbor relevante.
- (4) Responsabil operațiuni sol
Persoana nominalizată trebuie să aibă cunoștințe temeinice asupra conceptului de operațiuni la sol desfășurate de operator.

- (5) În cazul în care un operator nominalizează o persoană care este nominalizată la alt operator pentru care AACR este autoritate competentă, solicitantul va anexa declarației documente care să ateste atribuțiile și responsabilitățile pe care le are persoana nominalizată, precum și perioada de timp de muncă zilnică la toți operatorii la care își desfășoară activitatea. În cazul în care, în urma analizei documentației transmise, se constată faptul că nu pot fi îndeplinite prevederile AMC1 BOP.ADD.040(c) (c), AACR acționează în conformitate cu prevederile ARO.GEN.350, informând operatorul în legătură cu neconformitățile constatate și solicitând remedierea acestora.
- (6) În cazul în care un operator nominalizează o persoană care este nominalizată la alt operator pentru care AACR nu este autoritate competentă, solicitantul va anexa declarației documente care să ateste atribuțiile și responsabilitățile pe care le are persoana nominalizată, precum și perioada de timp de muncă zilnică la toți operatorii la care își desfășoară activitatea. În cazul în care, în urma analizei documentației transmise, se constată faptul că pot fi îndeplinite prevederile AMC1 BOP.ADD.040(c) (c), AACR va contacta autoritatea competentă a operatorului la care persoana nominalizată își desfășoară activitatea pentru încheierea unei înțelegeri. Dacă în urma analizei documentației transmise, se constată faptul că nu pot fi îndeplinite prevederile AMC1 BOP.ADD.040(c) (c), AACR acționează în conformitate cu prevederile ARO.GEN.350, informând operatorul în legătură cu neconformitățile constatate și solicitând remedierea acestora.

3.3. Activități contractate

- (1) Un operator poate decide să contracteze orice parte a activității sale de la organizații care sunt certificate sau declarate. În cazul în care organizațiile contractate nu sunt certificate sau declarate, acestea funcționează sub declarația operatorului care le-a contractat.
- (2) Responsabilitatea finală a serviciilor contractate, rămâne operatorului care a contractat.
- (3) Operatorul care a contractat este responsabil să se asigure ca toate activitățile contractate fac subiectul art. BOP.ADD.030(a)(3) și art. BOP.ADD.030(a)(6).
- (4) În cazul în care organizația contractată este certificată sau declarată, operatorul care a contractat, prin funcția de monitorizare a conformării, se asigură că certificatul sau declarația deținute de organizația contractată acoperă activitățile care fac obiectul contractului.

3.4. Închirierea

- (1) Înainte de începerea operării cu un balon închiriat (cu sau fără echipaj), înmatriculat într-o țară terță, operatorul se asigură că sunt îndeplinite condițiile menționate la art. BOP.ADD.115.
- (2) Notificarea AACR cu privire la închiriere se face înaintea începerii operării.
- (3) În cazul în care, în urma analizei notificării transmise se constată faptul că informațiile nu respectă cerințele aplicabile, AACR acționează în conformitate cu prevederile ARO.GEN.350, informând operatorul în legătură cu neconformitățile constatate și solicitând remedierea acestora. Dacă se consideră necesar, AACR efectuează inspecții la operator în scopul verificării stabilirii conformării cu cerințele aplicabile.
- (4) Operatorul notifică AACR orice închiriere de la operatori care au sediul social în state membre UE.

ANEXA 1 Informare opțională privind intenția efectuării operațiunilor cu baloane
Annex 1 Operator's pre-assessment statement

1. Numele operatorului (menționat în Certificatul de înregistrare, dacă este cazul). Date de contact: adresa de corespondență, telefon, fax și e-mail. <i>Operator's (Company registered) name. Contact information: mailing address, telephone, fax and e-mail.</i>				
2. Adresa locului în care operatorul își are sediul principal de activitate: <i>Place where the operator has its principal place of business:</i>				
3. Data propusă pentru începerea operării: <i>Proposed start-up date:</i>				
4. Date privind personalul cu responsabilități (dacă este cazul): <i>Responsible staff (if applicable):</i>				
5. Tipul balonului <i>Balloon type</i>	6. Înmatricularea balonului <i>Balloon registration</i>	7. Baza principală/ Locul principal de operare <i>Main base/ Main operating site</i>	8. Tipul operațiunilor <i>Type(s) of operation</i>	9. Organizatia pentru managementul continuității navigabilității <i>Continuing airworthiness management organisation</i>
10. Informații adiționale referitoare la activitatea propusă (atașați documente adiționale, dacă este cazul): <i>Additional information that provides a better understanding of the proposed operation or business (attach additional sheets, if any):</i>				
Nume și funcție: <i>Name and position:</i> Semnătură: <i>Signature:</i>			Data: <i>(zi/lună/an)</i> Date: <i>(day/month/year)</i>	

ANEXA 2 Rezultatul întrevederii opționale de informare***Annex 2 Outcome of the information meeting*****Numele operatorului care a solicitat întrevederea de informare:***Name of operator who requested the information meeting:***Date de contact: adresa de corespondență, telefon, fax și e-mail:***Company registered name. Address of company: mailing address, telephone, fax and e-mail:***Persoane participante din partea operatorului:***Applicant's representatives:*

Nume <i>Name</i>	Funcție <i>Title</i>	Date de contact <i>Contact details</i>

Persoane participante din partea AACR:*RCAA's representatives:*

Nume <i>Name</i>	Funcție <i>Title</i>	Date de contact <i>Contact details</i>

Minuta întrevederii:*Meeting summary:***Concluziile întrevederii:***Meeting conclusions:***Nume și funcție (AACR):**
*Name and position (RCAA):***Semnătură:**
*Signature:***Data:**
(zi/lună/an)
Date:
*(day/month/year)***Nume și funcție (Operator):**
*Name and position (Operator):***Semnătură:**
*Signature:***Data:**
(zi/lună/an)
Date:
(day/month/year)

Anexa 3 Formular propunere mijloc alternativ de conformare
Annex 3 Form for the proposal of an alternative mean of compliance

Acest formular este conceput pentru a aduna toate informațiile necesare de la operatorii care doresc aprobarea utilizării unui mijloc alternativ de conformare (AltMoC).

This form is designed to gather all the required information from operators requiring approval for the use of an alternative mean of compliance (AltMoC).

A. Solicitant Applicant			
1. Numele operatorului care a solicitat aprobarea utilizării AltMoC <i>Name of the operator that requested approval for the use of an AltMoC</i>			
2. Detalii de contact ale persoanei responsabile din cadrul operatorului <i>Operator AltMoC focal point contact details</i>			
B. MIJLOC ALTERNATIV DE CONFORMARE (AltMoC) ALTERNATIVE MEANS OF COMPLIANCE (AltMoC)			
3. Referința legislativă/Regulament <i>Regulatory reference</i>			
4. Subiect <i>Subject</i>			
5. Referință/paragraf <i>Rule paragraph</i>			
6. Mijlocul acceptabil de conformare (AMC) <i>Acceptable mean of compliance (AMC)</i>	Da ☐ Nu ☐	Referința <i>Reference</i>	
7. Descrierea AltMoC <i>Summary of AltMoC</i>			

8. Informații suplimentare <i>Additional information</i>			
9. Descrierea anexelor <i>Description of attachments</i>	☐	Manualele/procedurile nou dezvoltate <i>The new manuals/procedures</i>	
	☐	Evaluarea care demonstrează că normele de implementare sunt respectate <i>Assessment demonstrating IR are met</i>	
	☐	Evaluarea riscurilor asociate utilizării AltMoC <i>Risk assessment</i>	
	☐	Altele <i>Other</i>	

Declar că informațiile prezentate mai sus sunt reale și că orice modificare a acestora va fi adusă la cunoștința Autorității Aeronautice Civile Române, în termenele prevăzute în reglementările aeronautice aplicabile.
I declare that the information given above are true and that any amendment of them shall be communicated to the Romanian Civil Aviation Authority, within the period specified in the applicable aviation regulations.

Numele și prenumele Managerului Responsabil
(cu majuscule):
Name and Surname of the Accountable Manager _____
(uppercase)
Semnătura: _____
Signature
Data: _____
Date

Instrucțiuni pentru completarea cererii

Instructions for completing the application

1. Specificați numele operatorului.
State the name of the operator.
2. Specificați numele și funcția persoanei din cadrul operatorului care poate fi contactată pentru detalii suplimentare referitoare la AltMoC propus. Includeți cel puțin adresa de e-mail și telefonul persoanei de contact.
Specify / State the name and function of the person within the operator who can be contacted for further details on the proposed AltMoC. Include at least the contact's email address and phone.
3. Specificați reglementarea pentru care AltMoC este propus (ex: Regulamentul (UE) 2018/395).
State the Regulation that the AltMoC refers to (e.g. Regulation (EU) 2018/395).
4. Descrieți pe scurt subiectul pe care AltMoC îl adresează.
Briefly outline the issue that the AltMoC intends to address.
5. Specificați articolul din normele de implementare căruia i se adresează AltMoC (ex: BOP.BAS.350(b)(3)).
State the paragraph(s) of the implementing rules to which the AltMoC refers to (e.g. BOP.BAS.350(b)(3)).
6. Specificați dacă există deja un mijloc acceptabil de conformare (AMC) dezvoltat pentru același subiect. Dacă da, menționați și referința (ex: AMC 1 BOP.BAS.350(b)(3)).
State whether or not there is already an EASA AMC on the same issue. If yes, include the reference(s) (e.g. AMC 1 BOP.BAS.350(b)(3)).
7. Descrieți AltMoC propus, precum și modul în care se va asigura conformarea cu normele de implementare.
Summaries the AltMoC, describing how it proposes to achieve compliance with the implementing rule.
8. Menționați orice informație relevantă suplimentară.
Give any additional relevant information.
9. Verificați anexarea documentelor indicate și includeți o scurtă descriere a fiecăruia dintre acestea (ex: proceduri interne ale operatorului, evaluări de siguranță)
Check the documents attached and include a brief description of each of them (e.g. organization's internal procedures, studies/safety assessments).

ANEXA 4 Declarație
Annex 4 Declaration

DECLARAȚIE

DECLARATION

în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/395
in accordance with Commission Regulation (EU) 2018/395

Operatorul

Operator

Nume:

Name:

Locul în care operatorul își are sediul principal de activitate:

Place where the operator has his principal place of business:

Numele și datele de contact ale cadrului de conducere responsabil:

Name and contact details of the accountable manager:

Operare baloane

Balloon operation

Data începerii operațiunilor comerciale și, după caz, data modificării unei operațiuni comerciale existente:

Starting date of commercial operation and, where relevant, date of change to existing commercial operation:

Informații cu privire la balonul sau baloanele utilizate, la operațiunea sau operațiunile comerciale și la managementul continuității navigabilității ⁽¹⁾:

Information on balloon(s) used, commercial operation(s) and continuing airworthiness management¹:

Tip de balon <i>Balloon type</i>	Înmatriculare balon <i>Balloon registration</i>	Baza principală <i>Main base</i>	Tip (tipuri) de operațiuni ⁽²⁾ <i>Type(s) of operation²</i>	Organizație de management al continuității navigabilității ⁽³⁾ <i>Continuing airworthiness management organisation³</i>

După caz, lista AltMoC cu trimeri la AMC asociate (anexă la prezenta declarație):
Where applicable, list of AltMoC with references to the associated AMC (annex to this declaration):

Declarații*Statements*

- ☐ Operatorul respectă și va continua să respecte cerințele esențiale stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2018/1139 și cerințele din Regulamentul (UE) 2018/395.

The operator complies, and will continue to comply, with the essential requirements set out in Annex V to Regulation (EU) 2018/1139 and with the requirements of Regulation (EU) 2018/395.

În particular, operatorul își desfășoară operațiunile comerciale în conformitate cu următoarele cerințe din subpartea ADD a anexei II la Regulamentul (UE) 2018/395:

In particular, the operator conducts its commercial operations in accordance with the following requirements of Subpart ADD of Annex II to Regulation (EU) 2018/395:

- ☐ Documentația privind sistemul de management, inclusiv manualul de operațiuni, respectă cerințele din subpartea ADD, iar toate zborurile vor fi efectuate în conformitate cu dispozițiile manualului de operațiuni, după cum se prevede la punctul BOP.ADD.005 litera (b) din subpartea ADD.

The management system documentation, including the operations manual, comply with the requirements of Subpart ADD and all flights will be carried out in accordance with the provisions of the operations manual as required by point BOP.ADD.005(b) of Subpart ADD.

- ☐ Toate baloanele operate fie dețin un certificat de navigabilitate eliberat în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 748/2012, fie îndeplinesc cerințele specifice de navigabilitate aplicabile baloanelor care sunt înmatriculate într-o țară terță și fac obiectul unui acord de închiriere cu echipaj sau al unui acord de închiriere fără echipaj, după cum se prevede la punctul BOP.ADD.110 și punctul BOP.ADD.115 literele (b) și (c) din subpartea ADD.

All balloons operated either have a certificate of airworthiness issued in accordance with Regulation (EU) No 748/2012 or meet the specific airworthiness requirements applicable to balloons registered in a third country and subject to a wet lease agreement or a dry lease agreement, as required by points BOP.ADD.110 and BOP.ADD.115(b) and (c) of Subpart ADD.

- ☐ Toți membrii echipajului de zbor dețin o licență și calificări eliberate sau acceptate în conformitate cu anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, după cum se prevede la punctul BOP.ADD.300 litera (c) din subpartea ADD.

All flight crew members hold a license and ratings issued or accepted in accordance with Annex I to Regulation (EU) No 1178/2011, as required by point BOP.ADD.300(c) of Subpart ADD.

- ☐ Operatorul va notifica autorității competente orice modificare a circumstanțelor care îi afectează conformarea cu cerințele esențiale stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2018/1139 și cu cerințele din Regulamentul (UE) 2018/395, astfel cum a fost declarată autorității competente prin prezenta declarație, precum și orice modificări ale informațiilor și ale listelor AltMoC incluse în prezenta declarație sau anexate la aceasta, prevăzute la punctul BOP.ADD.105 litera (a) din subpartea ADD.

The operator will notify to the competent authority any changes in circumstances affecting its compliance with the essential requirements set out in Annex V to Regulation (EU) 2019/1139 and with the requirements of Regulation (EU) 2018/395 as declared to the competent authority through this declaration and any changes to the information and lists of AltMoC included in and annexed to this declaration, as required by point

BOP.ADD.105(a) of Subpart ADD.

- ☐ Operatorul confirmă faptul că toate informațiile incluse în prezenta declarație și în anexele sale sunt complete și corecte.

The operator confirms that all information included in this declaration, including its annexes, is complete and correct.

Data, numele și semnătura cadrului de conducere responsabil

Date, name and signature of the accountable manager

(¹) Completați tabelul. Dacă nu este spațiu suficient pentru a indica informațiile, acestea trebuie enumerate într-o anexă separată. Anexa trebuie să fie datată și semnată.

¹ *Complete the table. If there is not enough space to list the information, it shall be listed in a separate annex. The annex shall be dated and signed*

(²) Rubrica „Tip (tipuri) de operațiuni” se referă la tipul de operațiune comercială efectuată cu balonul.

² *'Type(s) of operation' refers to the type of commercial operation conducted with the balloon.*

(³) Informațiile despre organizația responsabilă cu managementul continuității navigabilității trebuie să includă numele, adresa și numărul aprobării organizației.

³ *Information about the organisation responsible for the continuing airworthiness management shall include the name of the organisation, the address and the approval reference.*

ANEXA 5 Model informare de luare la cunoștință a intenției operatorului de a efectua operațiuni comerciale cu baloane**”Antet AACR
RCAA Header”**

Nr. _____/ _____

București

”cod structură emitentă”

Transmis doar prin e-mail

(Informații instituție/destinatar)

”Prenume NUME

funcție

e-mail”

Subiect:**Doamnă/Domnule** _____ (funcția) _____,
Dear Sir/Madame,

Urmare a declarației dumneavoastră înregistrată la Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR) cu nr. _____/ _____, pentru efectuarea operațiunilor comerciale cu baloane, vă comunicăm următoarele:

Following your declaration registered at the Romanian Civil Aeronautical Authority (RCAA) with no. _____/ _____, for carrying out commercial balloon operations, we inform you that:

1. AACR a luat la cunoștință că _____ (numele operatorului aerian) efectuează operațiuni comerciale cu balonul cu aer cald tip _____, înmatriculat _____. Locația declarată pentru coordonarea operațiunilor comerciale este situată în _____;
RCAA has taken note _____ (name of the air operator) carries out commercial operations with the hot air balloon type _____, registered _____. The declared location for the coordination of commercial operations is located in _____;
2. operațiunile comerciale vor fi efectuate în conformitate cu prevederile REGULAMENTULUI (UE) nr. 2018/395 al COMISIEI din 13 martie 2018 de stabilire a normelor detaliate pentru operarea baloanelor, precum și pentru acordarea de licențe de echipaj de zbor pentru baloane în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului;

Commercial operations will be conducted only in compliance with COMMISSION REGULATION (EU) 2018/395 of 13 March 2018 laying down detailed rules for the operation of balloons as well as for the flight crew licensing for balloons pursuant to Regulation (EU) 2018/1139 of the European Parliament and of the Council;

3. în baza prevederilor art. ARO.GEN.305(d) al Regulamentului (UE) nr. 965/2012, Autoritatea Aeronautică Civilă Română a introdus operatorul aerian ____(numele operatorului aerian)_____ în programul de supraveghere a operatorilor aerieni care desfășoară operațiuni comerciale cu baloane.

On the basis of the provisions of art. ARO.GEN.305(d) of Regulation (EU) no. 965/2012, the Romanian Civil Aviation Authority has introduced the air operator ____(name of the air operator)_____ into the oversight program of air operators carrying out commercial balloon operations.